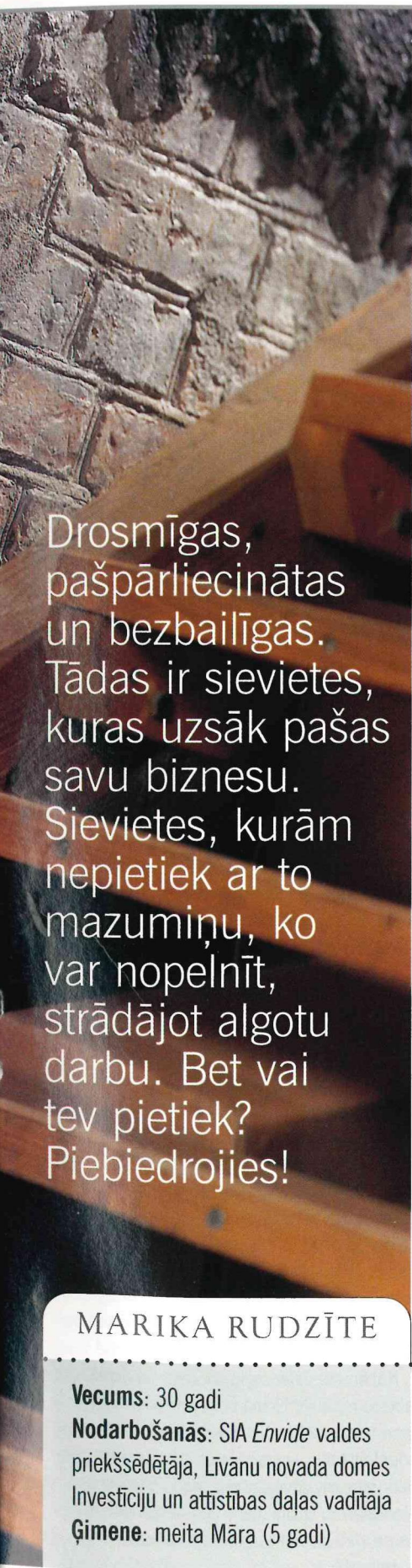

TEKSTS Solvita Velde
FOTO Māris Ločmelis (SunsStudio)
STILS UN GRIMS Ieva Ivanova

Algu maksāju sev pati

Drosmīgas,
pašpārliccinātas
un bezbailīgas.
Tādas ir sievietes,
kuras uzsāk pašas
savu biznesu.
Sievietes, kurām
nepietiek ar to
mazumiņu, ko
var nopelnīt,
strādājot algotu
darbu. Bet vai
tev pietiek?
Piebiedrojies!

MARIKA RUDZĪTE

Vecums: 30 gadi

Nodarbošanās: SIA *Envide* valdes
priekšsēdētāja, Līvānu novada domes
Investīciju un attīstības daļas vadītāja

Ģimene: meita Māra (5 gadi)

Veiksmīgs lēciens atvarā

Būdama angļu filoloģe, pērn Marika ie-
saistījās avantūrā – nodibināja uzņēmumu,
kura pamatdarbība ir energoefektīvu apgaismo-
mes sistēmu ieviešana. Viņa piekrīt – tas
bija lēciens atvarā, bet piebilst – uz kājām,
nevis uz galvas.

Strādājot Līvānu novada domē, Marika
vairāku gadu garumā izstrādājusi Līvānu at-
tīstības projektus. Katrs projekts esot kā
mazs biznesiņš – to izstrādājot, jāpierāda,
kāpēc tieši tam jāpiešķir nauda. Sava veida
treniņš, pirms uzsākt uzņēmējdarbību. Do-
mājot par savu biznesu, pirms trim gadiem
Marikai šķita, ka tas varētu būt saistīts ar
projektu izstrādi, vadību vai tulkošanu – no-
zarēm, kuras viņa pārzina. Bet 2005. gada
nogalē, uzzinājusi, ka Sabiedrības integrāci-
jas fonds *EQUAL* projekta *Profesionālās seg-
regācijas cēloņu mazināšana* ietvaros pa-
redz veicināt sieviešu darbošanos tehniskās
nozarēs, Marika atcerējās, ka reiz viņas paš-
reizējais biznesa partneris Juris Litaunieks vi-
ņai stāstīja par *gudrajām*, energoefektīvajām
lampām. “Man šī ideja šķita realizējama. Tur-
klāt es maģistrantūrā studēju vides pārvaldī-
bu – to, kā sadzīvot un attīstīties cilvēkam,
dabai un ekonomikai.” Marika piedalījās biz-
nesa ideju konkursā un guva vislielāko pun-
ktu skaitu, kas deva iespēju saņemt finansē-
jumu jaunā uzņēmuma statūtkapitālam. Salī-
dzinot ar līdzekļiem, kas nepieciešami bizne-
sa attīstībai, šī summa nav liela – trīs tūksto-
ši latu, un tomēr tā ir iespēja atsperties.

Ar ko īsti nodarbojas *Envide*? “Mēs piedā-
vājam konkrēta objekta esošās apgaismo-
mes sistēmas energoefektivitātes izpēti, kas pa-
rasti izrādās neefektīva. Tad izstrādājam
priekšlikumu, kā ieviest jaunu, kvalitatīvāku,
cilvēka redzei labvēlīgāku un videi nekaitīgā-
ku, turklāt lētāku apgaismo. Tāpat veicam
arī iekšējās apdares darbus, jo klienti vēlas,
lai viens uzņēmums izdara visu nepiecieša-
mo. Viņi grib saņemt gatavu darbu vai dzī-
ves vietu.”

Marika piekrīt, ka nozare, kurā viņa dar-
bojas, nav sievišķīga, turklāt viņa nemaz ne-
cer tehniskos jautājumus izprast līdz sīku-
miem. “Visu laiku mācos, saprotu arvien vairāk,
bet mans galvenais uzdevums ir meklēt sadar-
bības partnerus, rakstīt jaunus projektu pietei-
kumus, bankā vienoties par kredītiespējām,

Plusi&mīnusi

+ Protu novērtēt īsos brīvos brīžus –
mazās laimītes. Esmu sapratusi, ka
nevarētu atpūsties, vairākas nedēļas
neko nedarot. Tā būtu laika zaudē-
šana.

+ Psiholoģiskā labsajūta, ka spēju
rast risinājumus problēmsituācijās,
izdarīt to, ko pati vēlos, un iespēja
sadarboties ar gudriem cilvēkiem.

– Trūkst brīžu, kad var nedarīt
neko, jo dažkārt ar nelieliem
pārtraukumiem strādāju no sešiem
rītā līdz pusnaktij.

– Kaut arī uzskatu, ka laba veselība
ir lielākā vērtība, reālajā dzīvē
dažkārt nesekoju saviem principiem
un neatrodu laiku, lai vajadzības
gadījumā aizietu pie ārsta.

uzlabot uzņēmuma funkcionēšanu.”

Kaut Marikas vadītais uzņēmums darbo-
jas jau gadu, viņa vēl aizvien strādā Līvānu
novada domē. “Darbs domē joprojām ir
mans maizes darbs, jo *Envide*, kaut arī
strauji attīstās un tās pagājušā gada apgrozī-
jums bija ap pusmiljonu latu, peļņu vēl ne-
nes. Visu nopelnīto naudu ieguldām uzņē-
muma attīstībā. Ceru, ka peļņa sāks parādī-
ties pēc gada. Nav prātīgi, uzsākot jaunu biz-
nesu, uzreiz atteikties no iepriekšējā darba.”

Vaicāta par vislielākajām grūtībām, Mari-
ka saka: “Kaut reizēm ir ļoti grūti, tomēr ne-
pārvaramu grūtību nav. Jāplāno, dažkārt
prātīgi jāriskē. Jebkurā gadījumā ir interesan-
ti, un man patīk dzīvot interesanti! Patīk dzī-
ves asums. Nevis tāds trakais asums, ko var
gūt, nolecot ar izpletni, bet *gudrs* asums. Un
ir ārkārtīgi patīkami teikt – man ir savs uzņē-
mums! Es gan neuzskatu, ka tas nepiecie-
šams visām sievietēm. Tas jādara sievietēm,
kuras grib sev kaut ko pierādīt. Ja sieviete
vēlas dzīvot mierīgi, plānoti un bez krasām
pārmaiņām, ja tas viņai sniedz dzīves piepil-
dījumu, tas ir apsveicami. Mans piepildījums
ir visu laiku būt kustībā un augt.”